

ИЗВЈЕШТАЈ

**О ОСТВАРЕЊУ ГОДИШЊЕГ ПЛАНА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ СТРАТЕГИЈЕ
ЛОКАЛНОГ РАЗВОЈА ГРАДА БИЈЕЉИНА ЗА 2022. ГОДИНУ**

Бијељина, април 2023. године

САДРЖАЈ

ИЗВРШНИ САЖЕТАК.....	3
УВОД.....	5
СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ И ПРИОРИТЕТИ.....	7
Визија.....	7
Секторски циљеви.....	7
Кључни приоритети и фокуси за 2022. годину.....	8
Збирни преглед приоритетних пројеката и оквира за њихово финансирање обухваћених Планом имплементације 2023-2025. година.....	9
ПРЕГЛЕД ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ СТРАТЕГИЈЕ ЛОКАЛНОГ РАЗВОЈА.....	10
Сажет осврт на претходни период имплементације.....	10
Преглед имплементације Стратегије у извјештајној 2022. години.....	12
Кључни резултати и остварени напредак.....	13
Вертикална и хоризонтална усклађеност и ниво интегрисаности.....	27
Реализовани Пројекти који нису планирани Стратегијом, а допринијели су значајно развоју града.....	28
ИНСТИТУЦИОНАЛНИ КАПАЦИТЕТИ ГРАДСКЕ УПРАВЕ И САРАДЊА СА БИТНИМ АКТЕРИМА.....	30
КЉУЧНИ МАКРОЕКОНОМСКИ ПОКАЗАТЕЉИ.....	30
ЗАКЉУЧЦИ, ПОУКЕ И ПРЕПОРУКЕ.....	41

ИЗВРШНИ САЖЕТАК

Извјештавање о имплементацији Стратегије локалног развоја Града Бијељина (2014-2023. година), ревидоване за период 2019-2023. година, има за циљ да покрене све битне актере на размишљање и допринос што ефикаснијем доношењу одлука о реализацији стратешких приоритета економског развоја, друштвеног развоја и заштите животне средине, у оквиру дефинисана три стратешка циља, као и 11 секторских циљева.

Годишњим Планом имплементације Стратегије локалног развоја Града Бијељина за 2022. годину било је предвиђено спровођење **55** пројекта, и то: **16** пројеката у склопу економског сектора (укупне вриједности **1.725.780,00 КМ**), **11** пројеката у друштвеном сектору (укупне вриједности **1.959.680,00 КМ**) и **28** пројеката у склопу еколошког сектора (укупне вриједности **23.173.546,00 КМ**). Укупна вриједност планираних пројеката је **26.859.006,00 КМ**.

У претходној години укупна вриједност имплементираних пројеката је износила **11.215.266,43 КМ** односно **41,55%** у односу на пројектовани финансијски оквир. Од тог износа, 55,71% (6.247.806,81 КМ) је реализовано из буџета Града, а 44,29% (4.973.459,26 КМ) из екстерних извора. Када је ријеч о конкретном броју реализованих пројеката у току 2022. године, реализовано је укупно **44**, и то: **13** пројеката у оквиру економског сектора (укупне вриједности **2.724.826,14 КМ**), **21** пројеката у оквиру еколошког сектора (укупне вриједности **7.603.362,85 КМ**) и **10** пројеката у оквиру друштвеног сектора (укупне вриједности **887.077,44 КМ**). Потребно је истаћи да је реализација одређеног броја пројеката изостала углавном због недостатка екстерних средстава.

За 2022. годину планирано је да се из буџета Града за реализацију стратешких пројеката издвоји **20.298.227,00 КМ**, а реализовано је **6.247.806,81 КМ (30,78%)**.

Укупан планирани износ екстерних средстава износио је **6.560.779,00 КМ**. Од наведеног износа, реализовано је укупно **4.973.459,62 КМ (74,68%)**.

Највећи дио средстава у 2022. години за реализацију пројеката планирало је градско Одјељење за стамбено-комуналне послове и заштиту животне средине. Укупна планирана средства за 2022. годину у овом Одјељењу износила су **17.120.973,00 КМ (Град Бијељина: 16.202.973,00 КМ, екстерна средства: 918.000,00 КМ)**. Одјељење за стамбено-комуналне послове и заштиту животне средине је од планираних 14 пројеката у току претходне године у потпуности, односно дјелимично реализовало осам пројеката, а за њихову имплементацију је издвојено укупно **3.882.271,68 КМ (22,67%)**.

Када је ријеч о закључцима и корективним акцијама у погледу претходне године, највеће препреке су се односиле на ограничена финансијска средства како из властитих тако и екстерних извора, што упућује да би у наредном периоду још више пажње требало посветити реалнијем планирању средстава за реализацију стратешких пројеката, као и константном унапређењу пословног окружења са циљем привлачења нових инвестиција.

Значајно је истаћи да је Град Бијељина, међу четири прве локалне заједнице у БиХ, успио испунити услове и добити сертификат као локална заједница са повољним пословним окружењем (BFC SEE - Business Friendly Certificate South East Europe). Овај сертификат представља потврду да Град Бијељина нуди инвеститорима услуге високог квалитета олакшавајући њихово пословање и да непрестано ради на побољшању пословног

амбијента у локалној заједници, што представља један од битних предуслова за горе наведене активности.

Такође је битно нагласити да Град Бијељина, у складу са **Глобалном агендом 2030 и Циљевима одрживог развоја**, промовише партнерство јавног, цивилног, приватног сектора и академске заједнице и реализује низ пројеката у партнерству, због чега представља позитиван примјер имплементације наведене Агенде, не само у БиХ него и у региону.

У складу са стратешким одређењем да до 2030. године град Бијељина постане **ГРАД БУДУЋНОСТИ**, Градска управа Града Бијељина припрема и реализује низ програма, пројеката и активности кроз које ствара предуслове за одрживи привредни, друштвени и еколошки развој.

УВОД

Циљ овог Извјештаја је да на једноставан и јасан начин представи резултате имплементације Стратегије локалног развоја Града Бијељина током 2022. године. Документ, такође, садржи поуке и препоруке за будући рад и предлаже мјере за побољшање процеса и резултата имплементације Стратегије локалног развоја Града Бијељина. Његова сврха је да покрене све битне актере на размишљање и допринесе остварењу стратешких и секторских циљева и буде од помоћи у доношењу одлука о приоритетима у наредним годинама.

Стратегија локалног развоја представља документ који даје оквир за дефинисање заједничких циљева, подстицање локалних снага, али и одговор на изазове будућег развоја града и свеукупног живота у њему. Као таква, Стратегија је у складу са стратегијама и политикама на вишим нивоима власти, и то прије свега са Стратегијом развоја локалне самоуправе у Републици Српској за период 2017-2021. година, али и са другим секторским стратегијама на државном и ентитетском нивоу.

Стратегија локалног развоја Града Бијељина за период 2014-2023. година (у даљем тексту: Стратегија) усвојена је на 17. сједници Скупштине Града Бијељина, одржаној дана 27.12.2013. године, као кључни стратешко-плански документ Града, који би требало да подстиче будући раст и развој заједнице.

Стратегија је током 2018. године ревидована за период 2019-2023. година, а усвојена је на 24. сједници Скупштине Града Бијељина одржаној 05.02.2019. године. Као прва јединица локалне самоуправе у Републици Српској и БиХ која је препознала значај одрживог развоја, Град Бијељина је током процеса ревизије своју Стратегију ускладио са Агендом 2030 и Циљевима одрживог развоја. Опредјељујући се за систематски приступ у достизању одрживог развоја, Град Бијељина је као једина локална самоуправа у БиХ истакнут као позитиван примјер у локализацији Агенде 2030 у првом БиХ извјештају о напретку у реализацији циљева одрживог развоја, који је презентован Скупштини Уједињених нација у Њујорку у јуну 2019. године.

Ревидовану Стратегију локалног развоја Града Бијељина за период 2019-2023. година израдио је Развојни тим Града Бијељина у оквиру Пројекта локалног интегрисаног развоја (ЛИР), који представља заједничку иницијативу Развојног програма Уједињених нација (UNDP) и Европске Уније. У изради су учествовала бројна радна тијела која је именовао Градоначелник, уз пуно учешће јавног, приватног и невладиног сектора. Током процеса ревизије Стратегије одржана су четири састанка Развојног тима и два састанка Партнерских група. Како би се обезбиједила потпуна транспарентност процеса ревизије Стратегије, одржано је и осам фокус група које су укључиле преко 300 представника НВО сектора, привреде, одборника у Скупштини, предсједника мјесних заједница, туристичке агенције и организација, спортских удружења, јавних предузећа, представника академске заједнице и институција културе и образовања, а све то са циљем укључивања што већег броја представника грађана у процес стратешког планирања. Од стране учесника фокус група упућено је 27 пројектних приједлога, од којих је 20 укључено у Стратегију, а 7 стављено на резервну листу (због неизвјесног извора финансирања или недостатка конкретног пројектног приједлога). Прије самог усвајања ревидоване Стратегије, одржан је завршни састанак са 45 представника Партнерских група и члановима Координационог тијела за праћење имплементације

Стратегије, али и свих осталих екстерних и интерних сарадника, на којем је представљен и верификован коначни приједлог наведеног документа.

Подаци који су коришћени приликом израде Извјештаја прикупљани су континуирано од релевантних одјелења Градске управе одговорних за реализацију и праћење имплементације пројеката, као и од релевантних екстерних партнера, односно јавних установа и предузећа која су дефинисана као носиоци имплементације одређених стратешких пројеката.

Помоћу секторских показатеља се прати допринос пројеката у остварењу стратешких и секторских циљева, а макроекономски показатељи омогућавају праћење трендова и поређење града са трендовима на нивоу ентитета и државе.

СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ И ПРИОРИТЕТИ

Визија

На тремеђи панонске равнице, Град Бијељина, универзитетски, културни, здравствени и спортски центар и регионални лидер економског развоја, кроз савремени и интегрисани приступ одрживом развоју привреде, пољопривреде и заштите животне средине креира толерантну заједницу успјешних и образованих људи, у којој се квалитетно живи и стварају једнаке могућности за све.

План интегрисаног, одрживог развоја града Бијељина заснива се на остварењу три стратешка циља:

- 1. Изградити јачу и конкурентнију привреду базирану на развоју пољопривреде, индустрије и туризма у којој људи са стручним знањима оптимално користе друштвене, географске и инфраструктурне ресурсе.**
- 2. Изградити толерантну, образовану и инклузивну заједницу са развијеном друштвеном инфраструктуром, квалитетним јавним услугама и једнаким могућностима за све грађане.**
- 3. Успоставити интегрисани приступ заштити животне средине уз одговорније коришћење природних ресурса и обновљивих извора енергије и унапријеђену енергетску ефикасност.**

Секторски циљеви

Приоритетни сектори за развој града Бијељина су: економски развој, друштвени развој и заштита животне средине. У оквиру ових сектора, дефинисани су сљедећи циљеви:

Економски сектор

1. Јачати капацитете малих и средњих предузећа и предузетништва уз сталан раст запослености;
2. Обезбиједити подршку за покретање, проширивање и модернизацију пољопривредне производње;
3. Повећати конкурентност Бијељине као туристичке дестинације.

Друштвени сектор

1. Унаприједити квалитет предшколског, основног, средњег и високог образовања;
2. Створити просторно-техничке предуслове за унапређење културне понуде града и повећање броја корисника спортско-рекреативних активности;
3. Унаприједити ниво социјално-здравствене заштите и бриге о рањивим категоријама становништва;
4. Унаприједити квалитет услуга и учешће грађана у раду Градске управе.

Заштита животне средине

1. Побољшати квалитет комуналних услуга за грађане;
2. Увести ефикасан систем заштите од елементарних непогода и смањити загађење земљишта, површинских водотокова и подземних вода;
3. Унаприједити урбану мобилност;
4. Побољшати енергетску ефикасност и коришћење обновљивих извора енергије.

Кључни приоритети и фокуси за 2022. годину

Годишњим Планом имплементације Стратегије локалног развоја Града Бијељина за 2022. годину било је предвиђено спровођење **55** пројеката, и то: **16** пројеката у оквиру економског сектора (укупне вриједности **1.725.780,00 КМ**), **11** пројеката у оквиру друштвеног сектора (укупне вриједности **1.959.680,00 КМ**) и **28** пројеката у оквиру еколошког сектора (укупне вриједности **23.303.546,00 КМ**). Укупна вриједност планираних пројеката је **26.989.006,00 КМ**.

Планирано је да се највећи дио средстава реализује у оквиру сектора заштите животне средине, у износу од 23.303.546,00 КМ. У оквиру овог сектора неки од најзначајнијих пројеката су: *Реконструкција локалних путева и улица на подручју града Бијељина (8.250.000,00 КМ), Наставак реконструкције улице Стефана Дечанског (4.920.000,00 КМ), Реконструкција дијела јавне расвете на подручју града Бијељина у LED технологију (2.000.000,00 КМ), Модернизација путне мреже (600.000,00 КМ), Изградња и реконструкција електроенергетских објеката на подручју града Бијељина (ЗЕДП „Електро-Бијељина“, 1.833.043,63 КМ), Изградња дринског насипа – Дионица 2, етапа 4 (ЈУ „Воде Српске“, 3.120.000,00 КМ). Реализација ових пројеката директно доприноси остварењу Стратешког циља 3, као и Секторских циљева 3.1, 3.2, 3.3 и 3.4.*

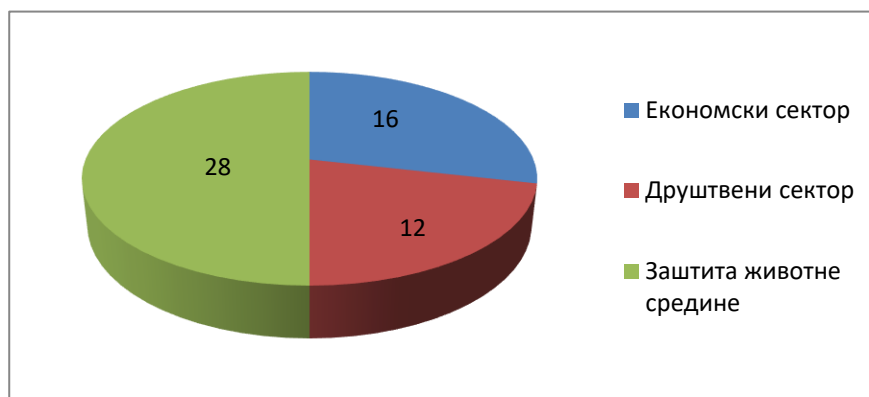
У складу са дефинисаним секторским циљевима, кључни приоритети у економском сектору су развој малих и средњих предузећа (350.000,00 КМ) и пољопривредни развој (1.060.000,00 КМ), као и друге активности у циљу стварања бољег пословног окружења и привлачења инвеститора. **Реализација ових пројеката директно доприноси остварењу Стратешког циља 1, као и Секторских циљева 1.1, 1.2 и 1.3.**

За развој друштвеног сектора планирано је 1.959.680,00 КМ како би се наставила улагања планирана у 2022. години, а односи се прије свега на значајне инфраструктурне пројекте. Што се тиче кључних приоритета, од улагања у друштвени сектор најзначајнији су пројекти *Изградња мултифункционалне спортске дворане у склопу комплекса Градског стадиона (1.000.000,00 КМ), Стамбено збрињавање Рома 2018/19 – Изградња и реконструкција 6 стамбених објеката (400.000,00 КМ), Изградња радионица за потребе Техничке школе „Михајло Пупин“ у Бијељини (100.000,00 КМ) и Изградња друштвеног дома у Амајлијама – III фаза (110.000,00 КМ). Реализација ових пројеката директно доприноси остварењу Стратешког циља 2, као и Секторских циљева 2.1, 2.2, 2.3 и 2.4.*

Збирни преглед приоритетних пројеката и оквира за њихово финансирање обухваћених Планом имплементације 2022-2024. година

За плански период 2022-2024. година укупно је планирано 62 пројекта и битно је истаћи да се највећим дијелом ради о пренесеним пројектима који су започети у претходном периоду.

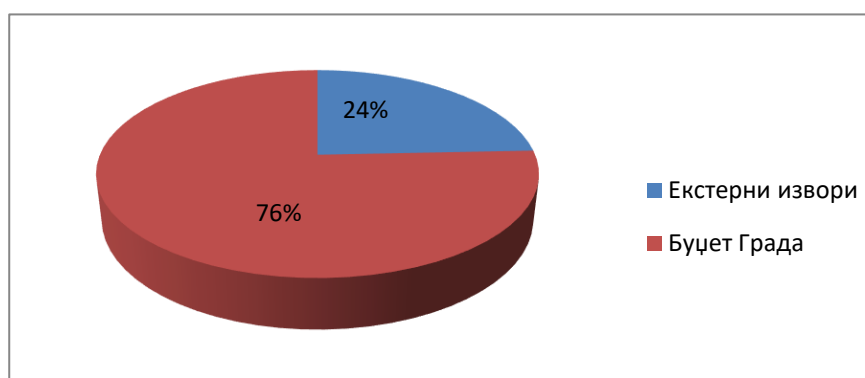
Посматрајући по развојним секторима за период 2022-2024. година, у склопу економског сектора је укупно планирано 16, у друштвеном сектору 12 пројеката, те у сектору заштите животне средине планирано је 28 пројеката.

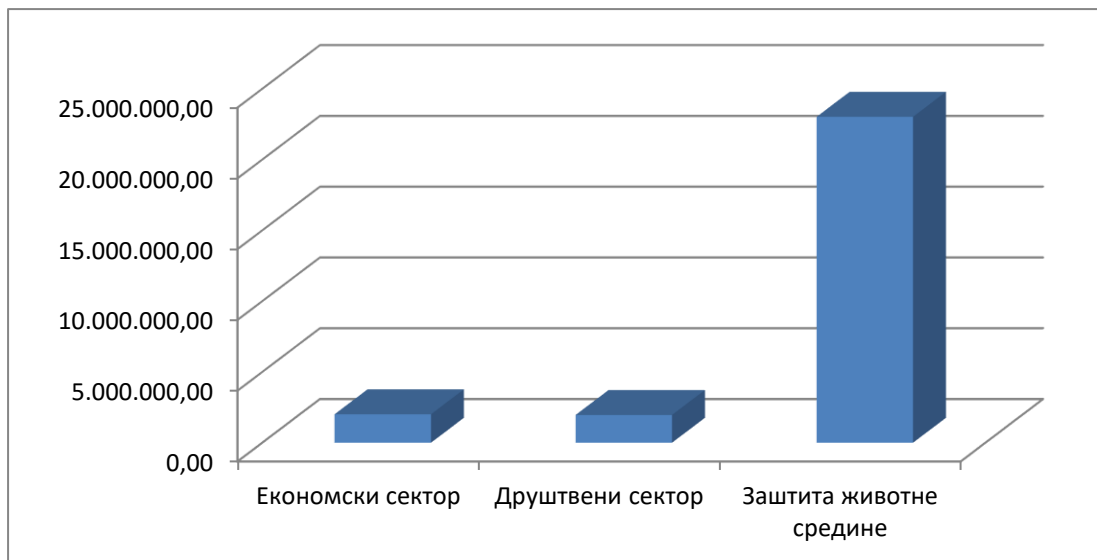
Графикон 1. Структура пројеката по секторима

За реализацију ових пројеката за период 2022-2024. година планирано је **42.043.006,00 КМ**.

Планирано је да се у периоду од 2022. до 2024. године највећи дио средстава реализује у сектору заштите животне средине 29.543.546,00 КМ, док је за економски развој планирано 4.299.780,00 КМ и за друштвени развој 8.199.680,00 КМ.

Графикон 2. Структура финансирања пројеката у 2022. години

Графикон 3. Структура финансирања по секторима

На основу приложене статистике, уочава се да су за друштвени и економски развој планирана несразмјерно мала средства, у односу на сектор заштите животне средине. У економском сектору, највише средстава је планирано за подстицаје за пољопривредни развој, док су у друштвеном сектору највећа улагања планирана за изградњу и реконструкцију спортских објеката и изградњу социјалних објеката. У сектору заштита животне средине, највећа улагања у периоду 2022-2024. година планирана су у области саобраћајне и комуналне инфраструктуре.

ПРЕГЛЕД ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ СТРАТЕГИЈЕ ЛОКАЛНОГ РАЗВОЈА

Сажет осврт на претходни период имплементације

Годишњим Планом имплементације Стратегије локалног развоја Града Бијељина за 2022. годину предвиђено је спровођење **55** пројекта укупне вриједности **26.989.006,00 KM**. Укупна вриједност имплементираних пројеката је **11.215.266,43 KM**, што је **41,55%** у односу на пројектовани финансијски оквир. Од тог износа **55,71%** је реализовано кроз буџет Града, а **44,29%** из екстерних извора.

Као што је наведено у уводном дијелу, у области **заштите животне средине** најзначајнији дио пројеката спроводи градско Одјељење за стамбено-комуналне послове и заштиту животне средине, чија су укупна планирана средства за 2022. годину износила **17.120.973,00 KM**, од чега је реализовано **3.882.271,68 KM**.

Неки од значајнијих пројеката које спроводи градско Одјељење за стамбено-комуналне послове и заштиту животне средине су: *Модернизација путне мреже* (1.847.104,24 KM), *Реконструкција улице Стефана Дечанског* (749.953,43 KM), *Изградња пјешачке зоне у улици Патрјарха Павла* (400.497,77 KM), *Проширење водоводне мреже* (307.981,59 KM).

Поред наведених, један од најзначајнијих пројеката који се нашао у Плану имплементације Стратегије локалног развоја за 2022. годину, а који је реализован, јесте пројекат ЗЕДП „Електро-Бијељина“ *Изградња и реконструкција електроенергетских објеката на подручју града Бијељина* (1.833.043,63 КМ).

Реализација ових пројеката директно доприноси остварењу Стратешког циља 3, што подразумева успостављање интегрисаног приступа заштити животне средине уз одговорније коришћење природних ресурса и обновљивих извора енергије и унапређењу енергетске ефикасности.

У складу са дефинисаним секторским циљевима, кључни приоритети у **економском сектору** се односе на развој малих и средњих предузећа (350.000,00 КМ). Према планираној динамици су реализовани и пројекти планирани за унапређење пољопривредног развоја (1.060.000,00 КМ). Реализација ових пројеката директно доприноси остварењу Стратешког циља 1, односно изградњи јаче и конкурентније привреде базиране на развоју пољопривреде, индустрије и туризма.

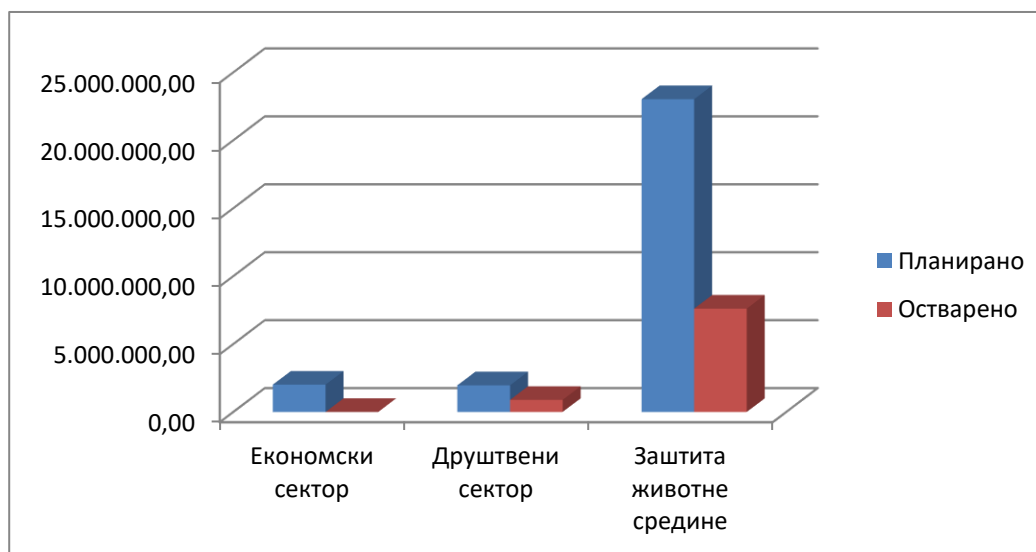
За 2022. годину реализовано је низ пројеката из пољопривреде као што су: *Подршка развоју сточарства* (788.450,00 КМ), *Подршка организованом откупу пиенице* (1.015.631,79 КМ), *Подршка руралном развоју – уређење некатегорисаних макадамских путева ради лакшег приступа обрадивом земљишту* (119.808,00 КМ), *Подршка набавци система за наводњавање за пољопривредне произвођаче* (42.833,88 КМ). Оно што је битно истаћи, јесте да је за наведене пројекте било заинтересованих пољопривредних произвођача, те да су за њихову реализацију обезбијеђена средства из буџета Града Бијељина и у наредном периоду ће бити извршена исплата захтјева који су предати Аграрном фонду, а значајну подршку развоју пољопривреде на подручју Бијељине пружило је Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске.

У погледу кључних приоритета и фокуса, од улагања у **друштвени сектор** значајни су пројекти *Стамбено збрињавање Рома у граду Бијељина* (216.463,39 КМ), *Изградња радионица за потребе ЈУ Техничка школе „Михајло Пупин“ у Бијељини* (219.900,00 КМ), *Изградња друштвеног дома у Амајлијама - III фаза* (55.317,80 КМ). Реализација наведених пројеката се одвијала по плану у 2022. години и њихова реализација директно доприноси остварењу Стратешког циља 2 – изградња толерантне, образовне и инклузивне заједнице са развијеном друштвеном инфраструктуром, квалитетним јавним услугама и једнаким могућностима за све грађане.

Ограничена финансијска средства како из властитих тако и екстерних извора током претходне године представљала су највећи проблем у смислу реализације пројеката који су предвиђени Стратегијом. Та чињеница је показатељ да би у наредном периоду требало радити више на реалнијем планирању пројеката и извора финансирања, као и на стварању бољег пословног окружења за привлачење нових инвестиција.

Град Бијељина је испунио услове за ресертификацију града са повољним пословним окружењем према захтјевима БФЦ СЕЕ стандарда (Business Friendly Certification South East Europe – BFC SEE). БФЦ верификаторима је презентован остварени напредак у претходном периоду, што је као крајњи резултат имало успјешну надзорну провјеру Града као повољног пословног окружења.

Преглед имплементације Стратегије у извјештајној 2022. години

Графикон 4. Реализација планираних средстава по секторима

Када је ријеч о финансијској реализацији, укупна реализација пројеката износи **41,55%** у односу на план. При томе, у структури реализованих пројеката **55,71%** се односи на финансирање из буџета Града, а **44,29%** из осталих извора финансирања.

У табелама у наставку је дат детаљан приказ реализованих пројеката у односу на планирано, укупно и по секторима.

ПРЕГЛЕД (потпуно и дјелимично реализовани пројекти)	Укупно	Буџет	Екстерна средства
ПЛАНИРАНО			
Укупан износ планираних пројеката	26.859.006,00	20.298.227,00	6.560.779,00
% структура финансирања	100%	75,57%	24,43%
Укупан износ у потпуности или дјелимично реализованих пројеката	11.215.266,43	6.247.806,81	4.973.459,62
% структура финансирања	41,55%	55,71%	44,29%

Табела 1. Преглед планираних и остварених пројеката у 2022. години

2022.	Област	Збирна финансијска вриједност пројеката		Структура финансирања реализованих пројеката	
		Планирано (KM)	Реализовано (KM)	Буџет (%)	Остало (%)

Економски развој	1.725.780,00	2.724.826,14	156,84%	1,05%
Друштвени развој	1.959.680,00	887.077,44	91,74%	8,26%
Еколошки развој	23.303.546,00	7.603.362,85	35,80%	64,21%
Укупно	26.989.006,00	11.215.266,43	55,65%	44,35%

Табела 2. Финансијска пројекција планираних у односу на остварене пројекте распоређених по секторима на основу Плана имплементације за 2022. годину

Кључни резултати и остварени напредак

На основу свих прикупљених и обрађених података о имплементацији пројеката у извјештајном периоду, може се закључити да се годишњи резултати рада огледају првенствено у изграђеној чврстој инфраструктури (модернизација путне мреже и слично). Међутим, велики број пројеката представља активности и мјере које се настављају из године у годину. Битно је истаћи да је планом имплементације предвиђен велики број мјера које ће се реализовати и у наредним годинама и које ће значајно утицати на остварење секторских циљева.

Реализовани су и пројекти који нису планирани Стратегијом развоја, а који значајно доприносе одрживом развоју Бијељине и остварењу релевантних стратешких циљева.

Економски сектор

СЕЦ 1.1. Јачати капацитете малих и средњих предузећа и предузетништва уз сталан раст запослености

У оквиру СЕЦ 1.1. у 2022. години Годишњим планом имплементације Стратегије локалног развоја Града Бијељина, у оквиру послова Одјељења за привреду, реализовани су следећи стратешки пројекти, мјере и редовни послови:

- 1. Субвенције привредницима за запошљавање и набавку средстава за производњу**, са планираним финансијским оквиром од 20.000,00 КМ
С обзиром на недовољна буџетска средства за ову намјену, **пројекат није реализован**. Наиме, расположива средства у износу од 20.000,00 КМ нису ни приближно довољна за запошљавање и набавку основних средстава имајући у виду да на подручју Бијељине активно послује преко 2.000 предузетника (конкретно 2.183 на крају године). Одјељење је Финансијским планом буџета за 2022. годину планирало износ од 900.000,00 КМ. Нацртом буџета предвиђено је 170.000,00 КМ, а коначном Одлуком о буџету одобрена су средства у износу од 20.000,00 КМ.
- 2. Подстицаји привредницима по основу концесионих накнада**, са планираним финансијским оквиром од 130.000,00 КМ
Овим Програмом, у току 2022. године, средства су додијељена као подршка самозапошљавању незапослених лица и креирању нових радних мјеста, у циљу

повећања запосленosti и економске активности кроз процес самозапошљавања у области занатско-предузетничке дјелатности. Након спроведеног јавног позива, бесповратна средства су додијељена за 13 корисника, а износ одобрених средстава износио је 10.000,00 КМ по кориснику, односно укупно је издвојено **130.000,00 КМ**.

Такође, у оквиру овог сектора у току 2022. године планирано је да се подржи 10 постојећих МСП, најмање 20 постојећих предузетника, 68 нових предузетника, као и да се обезбиди нових 46 радних мјеста. Ово се остварује, прије свега, преко мјера које континуирано реализују Развојна агенција Града Бијељина, градско Одјељење за привреду и Одсјек за ЛЕР и ЕИ, кроз јавне позиве на годишњој основи. Мјере се спровode с циљем пружања подршке постојећим привредним субјектима у даљем развоју и унапређењу квалитета пословања, подршке и афирмације развоја предузетништва и микро предузећа на подручју града Бијељина, као и пружања подршке грађанима који желе да започну властити бизнис.

Развојна агенција Града Бијељина је у току 2022. године реализовала три јавна позива која се налазе у Годишњем плану имплементације Стратегије локалног развоја Града Бијељина за 2022. годину, и то:

1. Мјера подстицаја оснивања МСП-а и предузетничких радњи на подручју града Бијељина, са планираним буџетским оквиром од 150.000,00 КМ.

За ове намјене је издвојено укупно **202.200,00 КМ** из градског буџета. Овим средствима је подржано 46 новооснованих привредника, чиме је у значајној мјери ојачана привреда на подручју Бијељине. Кроз овај јавни позив је запослено 32 нова радника.

2. Мјера подстицаја за развој постојећих МСП-а на подручју града Бијељина, са планираним буџетским оквиром од 100.000,00 КМ.

Укупни додијељени износ по овој мјери износи **92.700,00 КМ**, а бесповратна средства су додијељена за 12 привредних друштава. Кроз овај јавни позив привредници су набавили опрему неопходну за унапређење пословања, а на овај начин је очувано 312 радних мјеста.

3. Мјере подстицаја за развој предузетништва на подручју града Бијељина, са планираним буџетским оквиром од 100.000,00 КМ.

Кроз ову мјеру подржано је укупно 31 предузетник и издвојена су средства у износу од **107.100,00 КМ**. Овим средствима је, такође, очувано 69 постојећих радних мјеста, а предузетници су, кроз јавни позив, набавили алат и опрему за рад и запослили укупно 13 радника.

Укупна одобрена средства за реализацију пројеката који су у надлежности Развојне агенције Града Бијељина износе 400.000,00 КМ, а за реализацију наведених пројеката утрошено је **402.000,00 КМ**.

Наведеним активностима укупно је подржано запошљавање 45 нових радника, очувано је 381 радно мјесто, основано је 62 нових привредних субјеката и подржано 12 постојећих предузетника. Битно је истаћи да је Развојна агенција Града Бијељина кроз јавни позив за самозапошљавање младих у претходној години подржала 26 младих особа са подручја Бијељине.

Поред наведених мјера подршке, Одсјек за локални економски развој и европске интеграције је реализовао пројекат који је за циљ имао јачање привреде на подручју града кроз оснивање нових предузетника. Кроз пројекат **ИМПАКТ инкубатор пословних идеја**, укупне вриједности **32.000,00 КМ** (Фондација Импакт: 12.000,00 КМ, Град: 20.000,00 КМ) подржано је, односно успостављено је 7 нових предузетника.

На основу наведеног, у току 2022. године кроз реализацију 6 пројеката је **подржано 62 нова привредна субјекта, обезбијеђено 61 нових радних мјеста и сачувано је 381 постојеће радно мјесто**. Овим активностима се у значајној мјери утиче на одрживост привреде на подручју Бијељине.

У оквиру овог секторског циља Одсјек за ЛЕР и ЕИ је реализовао пројекат **Бизнис инкубатор: Шанса за почетак, пројекат „Иновациони центар за одрживи развој-ИнЦОР“**. Иницијатива за успостављање Иновационог центра за одрживи развој Града Бијељина проистекла је из одржаних радионица са студентима нашег града, који су том приликом изнијели низ квалитетних приједлога, којима би се живот младих људи на подручју града унаприједио, а чиме би се допринијело смањењу процента одласка младих људи са ових простора. У току 2022. године Одсјек за ЛЕР и ЕИ организовао је и реализовао четири обуке из области Дигиталног маркетинга, Графичког дизајна и SEO соруwiting и оптимизација интернет странице за укупно 66 представника приватних и јавних предузећа. Битно је истаћи да је Одсјек за ЛЕР и ЕИ обуку из графичког дизајна организовао у партнерству са приватним сектором, при чему је власник друштвено одговорног Графичког студија „Pixel“ на волонтерској основи одржао обуку, а два полазника су убрзо након завршетка обуке добила запослење.

До краја 2022. године, на јавни позив за бесплатно коришћење радног простора и опреме у ИнЦОР-у, укупно се пријавило 14 кандидата, од којих је осам активно. Планом имплементације Стратегије за претходну годину планирано је **11.100,00 КМ**, а за реализацију овог пројекта издвојено је **16.273,21 КМ** (Град Бијељина: 10.173,21 КМ, донаторска средства (UNDP): 6.100,00 КМ).

СЕЦ 1.2. Обезбиједити подршку за покретање, проширивање и модернизацију пољопривредне производње

У оквиру СЕЦ 1.2. који се односи на повећање прихода пољопривредних произвођача кроз активности организовања произвођача, јачања материјалних ресурса и људских капацитета, организоване су подстицајне мјере и уређење макадамских некатегорисаних макадамских путева преко Аграрног фонда Града Бијељина. Износ од **2.036.336,32 КМ** из буџета Града је распоређен на мјере и подршку предвиђену Стратегијом локалног развоја.

1. Подршка развоју воћарства и интегралне производње воћа, са планираним финансијским оквиром од 10.000,00 КМ.

Како није било поднесених захтјева по овом основу, **пројекат није реализован**, те су Измјеном Одлуке о програму коришћења средстава за подстицај пољопривредне производње, средства пребачена на оне ставке гдје се појавила потреба. Екстерни извори нису познати, јер Одјељење за пољопривреду још увијек није добило одговор о издојеним средствима од стране Агенције за аграрна плаћања.

2. *Подршка развоју сточарства*, са планираним финансијским оквиром од 310.000,00 КМ.

Одлуком о програму коришћења средстава за подстицај пољопривредне производње одобрено је 792.500,00 КМ. У 2022. години поднесено је 727 захтјева по основу Подршке сточарству. Од укупног броја захтјева за властити узгој јуница поднијето је 230 захтјева, што се односи на 809 комада јуница. За властити узгој назимица поднијето је 87 захтјева, што се односи на 688 комада кавлитетних супрасних назимица. За набавку телади за даљи тов поднијето је 346 захтјева, што се односи на 2.268 телади. За набавку прасади за даљи тов поднијето је 34 захтјева, што се односи на 6.953 прасади. За властити узгој приплодних оваца поднијето је 22 захтјева, што се односи на 956 приплодних оваца. За властити узгој приплодних коза поднијето је 4 захтјева, што се односи на 96 приплодних коза. За узгој пчела поднијета су укупно 4 захтјева преко удружења пчелара, који обухватају 198 пчелара са укупно 12.104 кошнице. Укупан износ средства по основу подршке сточарству износи **788.450,00 КМ**.

3. *Подршка развоју производње поврћа у заштићеном простору*, са планираним финансијским оквиром од 50.000,00 КМ.

Одлуком о програму коришћења средстава за подстицај пољопривредне производње одобрено је 85.404,00 КМ. У 2022. години поднесено је 109 захтјева по основу Подршке пластеничкој производњи и наводњавању, док се на подизање пластеника односи 41 захтјев, укупне површине 24.200 m². Поднијета су 34 захтјева за обнову старих пластеника са системом за наводњавање. Подстицај је исплаћен према Правилнику о начину и условима подстицаја у пољопривредној производњи за 2022. годину у износу од 85.404,00 КМ, од чега је за подршку изградњи пластеника исплаћено је **44.094,12 КМ**. По основу пластеничке производње обновљени су стари пластеници и подигнути нови у површини од 66.220 m².

4. *Подршка набавци система за наводњавање за пољопривредне произвођаче*, са планираним финансијским оквиром од 20.000,00 КМ.

Одлуком о програму коришћења средстава за подстицај пољопривредне производње одобрено је 85.404,00 КМ. У 2022. години поднесена су 111 захтјева по основу подршке пластеничкој пороизводњи и наводњавању, док је за подршку набавци система за наводњавање „кап по кап“ односи 34 захтјева и два захтјева за набавку система за наводњавање „Тифон“. Подстицај је исплаћен према Правилнику о начину и условима подстицаја у пољопривредној производњи за 2022. годину у износу од 85.404,00 КМ, од чега је **42.833,88 КМ** издвојено за набавку система за наводњавање.

5. *Подршка организованом откупу пшенице*, са планираним финансијским оквиром од 450.000,00 КМ. Одлуком о програму коришћења средстава за подстицај пољопривредне производње одобрено је 1.015.689,00 КМ. У 2022. години поднесено је 25 захтјева по основу Подршка организованом откупу пшенице, гдје је исплаћено 1.109 пољопривредних произвођача у укупном износу од **1.015.631,79 КМ**. Укупно је откупљено 25.573.483 kg меркантилне пшенице.

6. *Подршка руралном развоју – уређење некатегорисаних макадамских путева ради лакшег приступа обрадивом земљишту*, са планираним финансијским оквиром од 200.000,00 КМ.

Средства су предвиђена Одлуком о програму коришћења средстава за подстицај пољопривредне производње и налазе се у тачки Подршка изградњи инфраструктуре у износу од 119.792,00 КМ. У 2022. години предсједници савјета мјесних заједница поднијели су 28 захтјева по основу Подршке изградњи инфраструктуре. Од укупног броја, радови су извршени у 26 мјесних заједница. За подршку изградњи инфраструктуре спроведена је Јавна набавка укупне вриједности **119.808,00 КМ**. Подршка изградњи инфраструктуре односи се углавном на уређење некатегорисаних и њивских макадамских путева у сеоском подручју. Овом мјером уређено је преко 15 километара путева који повезују сеоска домаћинства са њиховим обрадивим површинама.

7. *Подршка руралном развоју – Инвестиције у пољопривреду, сертификација пољопривредне производње, савјетодавство и подршка младим пољопривредницима*, са планираним финансијским оквиром од 20.000,00 КМ.

Средства су предвиђена Одлуком о програму кориштења средстава за подстицај пољопривредне производње и налазе се у тачки Суфинансирање анализа земљишта, набавци основног стада и пластеника у износу од 42.649,39 КМ. По основу суфинасирања основног стада и пластеника поднијето је 17 захтјева и сви су подржани у укупном износу од 25.042,73 КМ. По основу ове мјере суфинасрана је набавка 11 назимица за три пољопривредна произвођача и набављено је 1.600 m² пластеника за 12 пољопривредних произвођача. За подршку сертификацији пољопривредне производње у 2022. години поднијета су два захтјева и подржан је износом од 475,92 КМ. За ове намјене је у току 2022. године издвојено укупно **25.518,65 КМ**.

СЕЦ 1.3. Повећати конкурентност Бијељине као туристичке дестинације

Прикупљени су и обрађени статистички подаци о туристичком промету на територији града Бијељина који се односе на број долазака и ноћења туриста. Од 01.01.2022. до 31.12.2022. године, Бијељину је посјетило 43.021 туриста који су реализовали 84.096 ноћења, што је у односу на 2021. годину за исти период више долазака за чак 50%, а остварених ноћења више за 56,79%.

У току 2022. године, Туристичка организација Града Бијељина је успјешно реализовала свих шест манифестација које је планирала у оквиру унапређења туристичке понуде:

1. *Сајам туризма и гастрокултуре „Бијељина-турист 2022“*

Из градског буџета за организацију сајма обезбијеђено је укупно **19.243,75 КМ**. Сајам је посјетило око 1.500 посјетилаца који су током два дана промовисали туристичке потенцијале својих средина, упознали се са свим туристичким потенцијалима Бијељине, а на самом сајму су размијењена искуства са осталим учесницима који су нашим туристичким радницима послужили као подстријек за даље унапређење у раду.

2. **„Савска регата 2022“**

У овој манифестацији учествовало је више од 1.000 учесника, који су користили 160 пловила. Издвојена средства из буџета Града за организацију ове манифестације износила су **11.551,00 КМ**.

3. **Пантелински дани 2022“**

Мјесец август традиционално је у знаку Пантелинских дана, који представљају празник традиције и културе.

ТО Града Бијељина је у оквиру ове манифестације организовала „Савску регату“. Такође, Туристичка организација је активно учествовала у организацији културно-музичких садржаја, за чије намјене је издвојено укупно **5.000,00 КМ**.

4. **„Златни котлић Семберије 2022“**

У такмичењу за најбољу рибљу чорбу учествовало је више од 61 екипа из Републике Српске и Србије. Издвојена средства из буџета Града за организацију ове манифестације износила су **9.968,52 КМ**.

5. **„Умјетничка колонија 2022“**

У 11. умјетничкој колонији по реду учествовало је 34 сликара, а учешће на овој манифестацији су узели умјетници из Републике Српске, Србије и Бугарске. Из буџета Града је за ове намјене издвојено **11.745,17 КМ**.

6. **Израда и постављање туристичке сигнализације**

Туристичка организација Града Бијељине успјешно је реализовала и другу фазу постављања туристичких обиљежја у нашем граду. Након што је прошле године завршена прва фаза, и преосталих пет локација добило је своје ознаке. Нови путокази постављени су за Католичку жупу цркве Пречистог Срца Маријиног, Атик џамију, Коњички клуб Танасић и ресторан Конаци Старине Новака у Бањици. Поред ових путоказа, испред манастира Свете Петке постављена је и Туристичка карта Бијељине гдје се туристи могу упознати са комплетном туристичком понудом Семберије. За реализацију овог пројекта је из градског буџета издвојено **7.008,30 КМ**.

Укупна средства издвојена из буџета Града за реализацију пројекта које је реализовала Туристичка организација Града Бијељина износе **108.216,61 КМ**.

Пројекат **Израда промотивних брендинг материјала у сврху промоције Града Бијељина у оквиру стратешког одређења и новог слогана “Бијељина – Град будућности“** континуирано реализује Одсек за локални економски развој и европске интеграције, у смислу успостављања и израде модерног промотивног материјала, као и реализацијом активности са циљем привлачења иностраног улагања у град, да се граду осигура позиција на пословно-туристичкој мапи Европе, али и да се промовише град Бијељина на међународним конференцијама кроз јединствен приступ путем промоције и реализације Агенде 2030 и Циљева одрживог развоја. У 2022. години за реализацију пројектних активности које обухватају промотивни материјал (јавне набавке) и израду два помотивна видео клипа издвојено је укупно **31.323,60 КМ** из буџета Града.

Друштвени сектор

СЕЦ 2.1. Унаприједити квалитет предшколског, основног, средњег и високог образовања

У оквиру СЕЦ 2.1. који се односи на унапређење квалитета образовања на подручју града Бијељина, током 2022. године започети, односно реализован је пројекат:

- 1. Изградња радионица за потребе практичне наставе ЈУ Техничка школа „Михајло Пупин“ у Бијељини**, са планираним финансијским оквиром од 100.000,00 КМ

У 2022. години издвојено је **219.900,00 КМ** за реализацију III фазе која обухвата грађевинско-занатске радове, електроинсталатерске радове и радове водовода и канализације. Изградњом објекта радионица створиће се бољи услови за реализацију практичне наставе за око 1.000 ученика Техничке школе „Михајло Пупин“ у Бијељини.

СЕЦ 2.2. Створити просторно-техничке предуслове за унапређење културне понуде града и повећања броја корисника спортско-рекреативних активности

У оквиру СЕЦ 2.2. који се односи на стварање предуслова за унапређење културне и спортске понуде на подручју града Бијељина, током 2022. године започети су, односно реализовани сљедећи пројекти:

- 1. Изградња мултифункционале спортске дворане у склопу комплекса Градског стадиона**, са планираним финансијским оквиром од 1.000.000,00 КМ.

За реализацију овог пројекта обезбијеђена су кредитна средства у укупном износу од **1.000.000,00 КМ**. У 2022. години израђен је Идејни пројекат и потписан уговор за израду Главног пројекта укупне вриједности **63.210,33 КМ**. Планирано је да у 2023. години буде прибављена грађевинска дозвола и започети радови на изградњи I фазе мултифункционалне спортске дворане у износу од **850.000,00 КМ**.

СЕЦ 2.3. Унаприједити ниво социјално-здравствене заштите и бриге о рањивим категоријама становништва

У оквиру СЕЦ 2.3. који се односи на унапређење социјално-здравствене заштите на подручју града Бијељина, током 2022. године реализовани су сљедећи пројекти:

- 1. Изградња вишепородичног стамбеног објекта у Амјлијама (наставак ЦЕБ2)**, са планираним финансијским оквиром од 30.000,00 КМ.

У 2022. години издвојено је **27.198,01 КМ** за прикључак на водоводну мрежу и проширење нисконапонске мреже. Изградњом наведеног објекта биће обезбијеђен смјештај за 12 породица, корисника алтернативног смјештаја, чиме ће се осигурати квалитетнији услови живота.

- 2. Стамбено збрињавање Рома у Граду Бијељина**, са планираним финансијским оквиром од 400.000,00 КМ.

Реализацијом пројекта трајно ће бити ријешени стамбени проблеми шест социјално-угрожених ромских породица без имовине. У 2022. години Град је

издвојио **216.463,39 КМ** на прибављање сагласности потребних за издавање грађевинске дозволе и извођење грађевинских грађевинско-занатских радова. Изградњом објекта биће обезбијеђен смјештај за шест ромских породица, чиме су побољшани услови система социјалног становања на подручју Града Бијељина.

3. Изградња новог Центра за социјални рад у Бијељини и Дневног центра за дјецу са посебним потребама, изградња инклузивног дјечијег игралишта, са планираним финансијским оквиром од 50.000,00 КМ

У 2022. години издвојено је **107.004,31 КМ** за радове на завршетку вањског уређења, изградњи оградне ограде око игралишта Дневног центра за дјецу са посебним потребама и вршење стручног надзора над поменутиим радовима. Завршетком објекта Центар за социјални рад са дневним центром за дјецу са посебним потребама створени су услови за квалитетније пружање социјалних услуга грађанима, а обезбијеђен је и простор за око 100 дјеце која користе дневни центар.

4. Програм подршке породици, браку и повећању наталитета, са планираним финансијским оквиром од 25.000,00 КМ

Буџетом за 2022. годину за овај Програм је предвиђено 25.000,00 КМ. Од тога је за подршку асистенцији репродукције (вантјелесна оплодња) издвојено 14.500,00 КМ. Са ове буџетске позиције, спроведене су у 2022. години и друге мјере популационе политике – новчана помоћ за прворођене бебе у 2022. години – 3.500,00 КМ, штампање поносне картице – 5.820,00 КМ и за манифестацију „Конференција беба“ утрошено је 2.999,88 КМ, што укупно износи **28.094,00 КМ**.

СЕЦ 2.4. Унаприједити квалитет услуга и учешће грађана у раду Градске управе

У оквиру СЕЦ 2.4. који се односи на унапређење квалитета услуга и већег учешћа грађана у раду Градске управе Града Бијељина, Одсјек за ЛЕР и ЕИ је, узимајући у обзир врло позитивне ефекте и конкретне резултате прве фазе (2016-2019.), у име Градске управе, а у сарадњи са Одсјеком за послове МЗ, успјешно аплицирао за учешће у другој фази пројекта *Јачање улоге мјесних заједница у Босни и Херцеговини*, која ће трајати од 2020. до 2024. године. На основу критеријума који су успостављени од стране донатора, за другу фазу је одабрано пет нових мјесних заједница на подручју Бијељине, и то: Црњелово Горње, Доњи Загони, Љељенча, Ново Насеље и Соколски дом. Пројекат је базиран на унапређењу квалитета живота грађана кроз оснаживање локалног нивоа власти, услуга и инфраструктуре на локалном нивоу, те јачања демократске одговорности и социјалне укључености.

Пројекат је у складу са Стратегијом локалног развоја Града и доприноси реализацији Секторског циља 2.4. (ДС): Унаприједити квалитет услуга и учешће грађана у раду Градске управе.

Пројекат је финансијски подржан од Владе Швајцарске и Шведске, а проводи га UNDP у 23 ЈЛС у БиХ.

Пројекат има за циљ да унаприједи рад мјесних заједница како би директно утицале на локални развој, јер мјесне заједнице управо треба да имају кључну улогу у посредовању између својих грађана и локалне управе.

У јануару 2022. године извршена је званична примопредаја набављене рачунарске опреме (десктоп рачунар, мултифункционални уређај и таблет) представницима пет

мјесних заједница учесника у Пројекту као и једног сета опреме, који садржи пројектор са платном и носачем, и који ће бити доступан свим МЗ с подручја Града Бијељина, Градској управи. Укупна вриједност опреме износи **14.601,60 КМ**, од чега су донаторска средства 12.480,00 КМ, а учешће Града Бијељина износи 2.121,60 КМ.

Током 2022. године, за представнике пројектних МЗ организована је обука из области управљања пројектним циклусом („PCM“ обука). Након спроведене обуке, Градска управа Града Бијељина је у марту расписала Директни позив за МЗ, који је био намијењен искључиво пројектним мјесним заједницама. Пројектне приједлоге су доставиле 4 од 5 партнерских МЗ, и то: МЗ “Соколски дом”, МЗ Црњелово Горње, МЗ Вршани и МЗ Доњи Загони, док је МЗ “Ново Насеље” касније доставила пројектну апликацију.

Прије аплицирања на јавни позив, МЗ су имале обавезу да одрже Форуме грађана, по пројектној методологији, да издефинишу листу приоритета и на основу тога одаберу један пројекат за реализацију у склопу пројекта „Јачање улоге МЗ у БиХ“.

У **Мјесној заједници Црњелово Горње** реализован је пројекат “Дјеца су наше благо”. Овим пројектом извршена је замјена 26 прозора у 6 учионица у ЈУ ОШ “Свети Сава”. Реализацијом овог пројекта је побољшана енергетска ефикасност, услови и квалитет извођења наставе за ученике и запослене у овој основној школи и остварен је позитиван утицај на заштиту животне средине кроз смањење загађења услед мање потрошње угља као енергента за загријавање просторија. **Укупна вриједност пројекта: 25.740 КМ.**

У **Мјесној заједници Соколски дом** реализован је пројекат асфалтирања дијела Улице Мајке Јевросиме у дужини од 215 метара чиме је унапријеђена безбједност пјешака, бициклиста, дјеце, особа са потешкоћама и возача, а истовремено је побољшана саобраћајна инфраструктура у МЗ Соколски дом. **Укупна вриједност пројекта: 33.375,65 КМ.**

У **Мјесној заједници Вршани** реализован је пројекат асфалтирања платоа испред објекта Дома здравља, Школе и просторија МЗ “Вршани”. Пројектним активностима уређен је централни плато укупне површине 870 м² који представља главно мјесто окупљања житеља овог села на свим најбитнијим културним, друштвеним и другим догађањима. Такође, значајно је унапријеђена безбједност дјеце, пацијената и уопште свих грађана који свакодневно користе овај плато. **Укупна вриједност пројекта: 35.839,91 КМ.**

Мјесна заједница Ново Насеље се пријавила пројектом под називом „Реконструкција зграде Мјесне заједнице Ново Насеље“, којим је предвиђена санација друштвеног дома културе површине 80 м² (замјена столарије, електро радови, уређење тоалета, топлотна изолација и унутрашње уређење), чиме се унапређује пружање административних услуга и успоставља простор за рад Савјета МЗ, као и за организацију различитих културних и друштвених дешавања. У току је реализација пројекта, односно извођење радова, рок за реализацију је 06.01.2023. године, а **укупна вриједност пројекта: 34.934,04 КМ.**

Пројекат Мјесне заједнице Доњи Загони ће се, због установљених техничких недостатака, реализовати у 2023. години. Назив пројектног приједлога је „Сви у спортско рекреативни комплекс“ којим је предвиђена изградња спортског терена за баскет (са једним кошом) површине 35 м², са пратећим садржајима у виду справа за вјежбање (теретана на отвореном – 7 справа), 3 клупе за одмор и двије дјечије справе за игру (љуљачка и клацкалица),

Укупна вриједност четири реализована пројекта износи **129.889,60 КМ** (Донација: 33.315,83 КМ, Град Бијељина: 96.573,77 КМ).

Пројекат је у складу са Стратегијом развоја Града, односно Секторским циљем 2.4: Унаприједити квалитет услуга и учешће грађана у раду Градске управе.

У току 2022. године настављена је реализација пројекта *Унапређење општинских услуга у Србији и БиХ увођењем ChatBot апликације*. Циљ Пројекта је модернизација и поједностављење процедура градских услуга кроз увођење ChatBot апликације, повећана транспарентост и доступност услуга грађанима и олакшана комуникација ради ефикаснијег пословања.

Почетком 2022. године дефинисана је потреба за имплементацијом процедура које подразумевају интеграцију са постојећим апликацијама Града Бијељина. Као приједлог Град Бијељина је изнио неколико поступака, од којих су само два била реално изводљива, а то су: наручивање извода из матичних књига (рођених, вјенчаних, умрлих) и извода о држављанству као и пријава комуналног проблема. Двије нове услуге у склопу ChatBot апликације званично су пуштене у рад током октобра 2022. године, од када је и кренула активна промотивна кампања у циљу промоције МИА апликације. Током мјесеца октобра и новембра 2022. године, Град Бијељина, у односу на друге градове учеснике пројекта, имао је највише корисника, и самим тим највећи број конверзација, и то: у октобру - 5.783 корисника, у новембру – 4.489 корисника.

Током октобра и новембра 2022. године извршена је и едукација кадрова Градске управе за самостално креирање процеса. Резултат тих обука су два нова информативна сценарија која се тичу издавања личних докумената и привреде Града Бијељина. У наредном периоду очекује се пуштање у рад још једног сценарија информативног карактера у оквиру ChatBot апликације.

Дигитална асистенткиња „*MIA – Municipal Intelligence Assistant*“ доступна је 24 часа, 7 дана у седмици како би олакшала пружање јавних услуга и убрзала административне поступке, и на тај начин смањила потребу за одласком на шалтере ради добијања информација о жељеним процедурама. Канали комуникације на којима је доступна МИА су: Вибер, Фејсбук месинџер и Webchat који се налази на сајту Града Бијељина.

Наведени регионални пилот пројекат је реализован у 4 Града (Бијељина и Лакташи из Републике Српске/БиХ, Сомбор и Шабац из Републике Србије), у сарадњи са Њемачком агенцијом за међународну сарадњу (ГИЗ), Регионалном мрежом за повољно пословно окружење (БФЦ СЕЕ), Привредном комором Републике Српске и компанијом „Сага“.

Пројекат је у складу са Стратегијом локалног развоја Града и доприноси реализацији Секторског циља 2.4. (ДС): Унаприједити квалитет услуга и учешћа грађана у раду Градске управе.

Битно је навести да је у протеклом периоду у име Града Бијељина Одсјек за ЛЕР и ЕИ радио интензивно на **повећању учешћа грађана у процесима доношења одлука**. Током 2022. године спроведено је 5 анкета са грађанима (укупно 2.488 анкетираних) на различите теме: дигиталне трансформације у бизнису, развој ИТ у Бијељини, комуникација студената и Градске управе, задовољство грађана о бициклическој инфраструктури и јавном превозу на подручју града, више зелених површина које ће бити доступне свим грађанима, а све то како би се побољшало пружање услуга на основу потреба и захтјева грађана и што релевантније планирале активности Одсјека за ЛЕР и ЕИ.

У оквиру овог секторског циља, Одјељење за друштвене дјелатности реализовало је пројекат *Изградња Друштвеног дома у Амајлијама*, са планираним финансијским оквиром од 110.000,00 КМ. У 2022. години реализовано је укупно **55.317,80 КМ** за извођење грађевинских и грађевинско-занатских радова, као и за услуге стручног надзора над радовима. Изградњом Друштвеног дома у Амајлијама побољшаће се квалитет живота становника у сеоској мјесној заједници, као и услови за одржавање културних активности.

У оквиру овог сектора, градски Одсјек за информационе технологије реализовао је пројекат *“E-participate”*, са планираним финансијским оквиром од **40.000,00 КМ**. Циљ пројекта је повећање броја грађана који учествују на јавним расправама о локалним одлукама и политикама. Предметни пројекат реализовао је Transparency International уз финансијску подршку Амбасаде Краљевине Холандије у БиХ.

Сектор заштите животне средине

СЕЦ 3.1. Побољшати квалитет комуналних услуга за грађане

У оквиру СЕЦ 3.1. који се односи на побољшан квалитет комуналних услуга које ће бити обезбијеђене становницима града Бијељина, током 2022. године започети су, односно реализовани сљедећи пројекти:

- 1. Наставак активности на изградњи канализационе мреже на подручју града Бијељина-Изградња техничке документације-Главни пројекат канализационе и саобраћајне мреже у обухвату улица Рачанска, Београдска и Димитрија Туцовића са припадајућим улицама у Бијељини**, са планираним финансијским оквиром од 120.000,00 КМ.

Крајем 2022. године завршена је пројектно-техничка документација за канализациону и саобраћајну мрежу у обухвату улица Рачанска, Београдска и Димитрија Туцовића са припадајућим улицама у Бијељини, за шта је из градског буџета издвојен износ од **189.994,25 КМ**.

- 2. Проширење водоводне мреже**, са планираним финансијским оквиром од 180.000,00 КМ.

У 2022. години реализован је пројекат „Изградња и реконструкцији водоводне мреже у Улици Стефана Дечанског у Бијељини – 1. фаза“, укупне дужине од 400 м¹“, за шта је из буџета града издвојен износ од **307.981,59 КМ**.

У оквиру овог секторског циља, ЗЕДП „Електро-Бијељина“ реализује пројекат *Изградња и реконструкција електроенергетских објеката на подручју града Бијељина*, за који је планирани финансијски оквир износио 1.833.044,00 КМ.

На подручју Града Бијељина у 2022. години на изградњу нових електроенергетских објеката, изградњу прикључака, реконструкцију постојећих далековода, нисконапонских мрежа, трафо станица, увођење АММ система и SCADA система издвојено је **2.882.000,00 КМ**, док је за изградњу нових објеката и прикључака обезбијеђен износ од 265.000,00 КМ. За реконструкцију далековода, трафостаница и нисконапонске мреже издвојено је 1.647.000,00 КМ, а за увођење АММ система и остале опреме 970.000,00 КМ. Средства су коришћена у сврху смањења дистрибутивних губитака, побољшање квалитета испоруке електричне енергије, прикључења нових корисника, проширење мреже.

Одјелење за просторно уређење је током 2022. године планирало реализацију *7 регулационих планова и урбанистички пројекат „Пословни комерцијално-административни центар“ у оквиру регулационог плана „Центар града“*. Укупна планирана средства за ове активности износила су 261.079,00 КМ, а реализовано је укупно **313.063,00 КМ**. Од наведеног износа, из градског буџета је издвојено укупно 297.718,00 КМ, док су екстерна средства износила 15.345,00 КМ.

СЕЦ 3.2. Увести ефикасан систем заштите од елементарних непогода и смањити загађење земљишта, површинских водотокова и подземних вода

У оквиру СЕЦ 3.2. који се односи на увођење ефикасног система заштите од елементарних непогода и смањење загађења земљишта, површинских водотокова и подземних вода, током 2022. године ЈУ „Воде Српске“ планирало је реализацију једног веома значајног пројекта. Наиме, ова јавна установа реализује пројекат *Изградња дринског насипа, Дионица 2, етапа 4 (потез од уставе у Јањи па узводно до ушћа ријеке Јање у Дрину)*, за који је планирани финансијски оквир износио 3.120.000,00 КМ.

Јавна установа „Воде Српске“ је током 2022. године спровела процедуру јавних набавки за пројекат *Изградње дринског насипа, дионица 2, етапа 4 у дужини од око 2,8 км*. Тендер за предметну јавну набавку је поништен, тако да планирана средства за овај пројекат нису реализована.

СЕЦ 3.3. Унаприједити урбану мобилност

У оквиру СЕЦ 3.3. који се односи на унапређење урбане мобилности на подручју града Бијељина, у току 2022. године реализовани су сљедећи пројекти:

- 1. Реконструкција дијела улице Стефана Дечанског**, са планираним финансијским оквиром од 750.000,00 КМ.
У 2022. години започета је реализација пројекта „Реконструкција Улице Стефана Дечанског у Бијељини – 1. фаза“, укупне дужине 400 м¹, који је финансиран средствима Министарства финансија Републике Српске у износу од 749.953,43 КМ. Пројекат је завршен у марту 2023. године.
- 2. Наставак реконструкције улице Стефана Дечанског**, са планираним финансијским оквиром од 4.170.000,00 КМ.
Одјељење за стамбено-комуналне послове и заштиту животне средине је, у сарадњи са ЈП „Дирекција за изградњу и развој града“ Бијељина, потписала уговор број 02-370-1045/2022. Услуге по наведеном уговору започете су у 2022. години, а рок за завршетак израде пројекта је 30.6.2023. године.
- 3. Изградња пјешачке зоне у улици Патријарха Павла**, са планираним финансијским оквиром од 402.480,00 КМ.
У складу са регулационим планом „Центар града“, извршена је реконструкција Улице Патријарха Павла са измјеном режима саобраћаја, те је наведена улица претворена у пјешачку зону. Претварањем улице Патријарха Павла у пјешачку зону, центар града је повезан са градским парком што представља једну амбијенталну цјелину, намијењену примарно шетњи и одмору. Претварањем Улице Патријарха Павла у пјешачку зону, Град Бијељина је добио прву улицу оваквог типа, са свим садржајима које модерна пјешачка зона треба да садржи. Радови су завршени 30.6.2022. године, а укупна вриједност истих износила је **400.497,77 КМ** (буџет Града Бијељина).
- 4. Реконструкција тротоара у улици Гаврила Принципа у Бијељини**, са планираним финансијским оквиром од 210.000,00 КМ.

У 2022. години, извршена је реконструкција тротоара у Улици Гаврила Принципа, на дијелу од раскрснице код робне куће „Емпориум“ до кружне раскрснице на укрштању улица: Гаврила Принципа, Филипа Вишњића и Незнаних јунака (кружна раскрсница код „Диздаревића“). Реконструкција тротоара подразумијевала је уклањање постојећих старих и оштећених асфалтних слојева, чији је вијек експлоатације одавно прошао. У склопу реконструкције тротоара у Улици Гаврила Принципа реконструисане су и припадајуће површине испред солитера „Бијеле зграде“. Све површине поплочане су бехатон плочама, извршено је уређење зелених површина, дуж улице посађене су саднице у жардињере, као и модерни урбани мобилијар (клубе и канте за смеће). Обухват у којем је извршено уређење износи 3.500,00 м², а вриједност радова износила је **209.768,13 КМ**.

5. Реконструкција локалних путева и улица на подручју града Бијељина, са планираним финансијским оквиром од 8.250.000,00 КМ.

Током 2022. године започета је припрема пројектно-техничке документације за реконструкцију локалног пута Л-8 Бијељина-Амајлије, односно потписан је уговор број 02-370-818/2022 са ЈП „Дирекција за изградњу и развој града“ Бијељина и започета израда пројекта са роком завршетка до 30.6.2023. године.

6. Модернизација путне мреже (Асфалтирање путева, улица и пјешачко бицикличких стаза на подручју града Бијељина), са планираним финансијским оквиром од 600.000,00 КМ.

За путну мрежу на територији Града Бијељина, у току 2022. године, реализовани су пројекти укупне вриједности **1.847.104,24 КМ**, од чега је из буџета Града издвојено и 626.807,22 КМ док је из екстерних извора финансирања обезбијеђено 1.220.297,02 КМ. Реализацијом овог пројекта ће се у знатној мјери унаприједити путна мрежа на подручју Бијељине.

7. Припремни радови на изградњи видео надзора II фаза, са планираним финансијским оквиром од 45.000,00 КМ.

Услед недостатка буџетских средстава у Одјељењу за стамбено-комуналне послове и заштиту животне средине, односно потребе за реалоцирањем средстава на друге буџетске позиције, од предметне јавне набавке се одустало у 2022. години.

8. Набавка видео надзора на подручју града Бијељина II фаза, са планираним финансијским оквиром од 253.493,00 КМ.

Услед недостатка буџетских средстава у Одјељењу за стамбено-комуналне послове и заштиту животне средине, односно потребе за реалоцирањем средстава на друге буџетске позиције, од предметне јавне набавке се одустало у 2022. години.

9. Реконструкција дијела јавне расвјете на подручју града Бијељина у ЛЕД технологију, са планираним финансијским оквиром од 2.000.000,00 КМ.

Град Бијељина је у 2022. години потписао споразум са UNDP (Развојни програм Уједињених нација), према коме ће поступак јавне набавке спровести UNDP у сарадњи са Градом Бијељина. С обзиром на то да су припреме за објаву јавне набавке у завршној фази, очекује се да ће у оптималном временском периоду иста бити и расписана.

10. Изградња паркова, са планираним финансијским оквиром од 80.000,00 КМ.

Крајем новембра 2022. године, Град Бијељина је окончао радове по уговору „Изградња парка и ограде у улици Руђера Бошковића у Бијељини“, за шта је из буџета Града издвојен износ од **149.364,26 КМ**. Површина парка који је уређен износи 1.162,00 m². Постојеће дотрајале справе у оквиру теретане на отвореном и игралишта за дјецу су демонтиране, очишћене, офарбане и монтиране на другу локацију. Реконструкцијом парка је извршена изградња ограде, хортикултурално уређење парка, изградња нове модерне теретане на отвореном са тартанском подлогом и дјечијег игралишта са новим урбаним мобилијаром. Радовима је обухваћено нивелисање постојећих зелених површина, засађивање траве и садња нових садница дрвећа и зеленила. Такође, изграђена је и пјешачка стаза у оквиру парка и постављен нови урбани мобилијар – клупе за одмор и канте за смеће.

У току 2022. године, а у оквиру овог секторског циља, Одсјек та ЛЕР и ЕИ је организовао активност обиљежавања **Европске седмице мобилности**. Европска седмица мобилности имала је за циљ подизање свијести и промовисање здравих, активних начина кретања кроз афирмацију Агенде 2030 и Циљева одрживог развоја. У оквиру поменутог догађаја организоване су бројне промотивне активности које су обухватиле анкетање грађана, подизање свијести о потреби и значају урбане мобилности, затварање за саобраћај центра града у вечерњим сатима, вјежбање на отвореном, радионице за дјецу, мониторинг фреквенције саобраћаја, вожњу бициклима, ролерима и тротинетима, чишћење отпада из природе. Реализацијом наведених, али и будућих активности, ради се на подизању свијести и обезбјеђивању услова да улице постају сигурније за пјешачење и вожњу бициклом, стварању и прилагођавању више јавног простора доступног свима, укључујући дјецу и њихове родитеље, старије становнике, као и особе са смањеном покретљивошћу. У оквиру обиљежавања Европске седмице мобилности, запослени у Одсјеку су, у сарадњи са 37 екстерних партнера из цивилног, приватног, јавног сектора и спонзорима, организовали и реализовали 6 различитих активности, са учешћем преко 630 грађана.

У склопу имплементације пројекта **Реализација Плана одрживе урбане мобилности – уређење зелених оаза**, склопљен је уговор о набавци комуналног мобилијара у вриједности од **9.477,00 КМ**. У оквиру предметног уговора набављено је 12 клупа и 6 канти за отпад које су постављене у основној школи „Кнез Иво од Семберије“. Током 2022. реализована је и набавка 10 паркинг постоља за бицикле (укупно 50 паркинг мјеста), чија је укупна вриједност износила **5.791,50 КМ**. У октобру 2022. године је постављено 10 нових паркинг постоља на сљедећим локацијама:

- Градски парк Бијељина – два паркинг постоља;
- ЈУ Бања Дворови – три паркинг постоља;
- ЈУ Дјечији вртић „Чика Јова Змај“ Бијељина – два паркинг постоља;
- ЈУ Народна библиотека „Филип Вишњић“ – једно паркинг постоље;
- Центар града – поред шаха – једно паркинг постоље и
- Испред шалтер сале Градске управе Града Бијељина – једно паркинг постоље.

Такође, Одсјек за ЛЕР и ЕИ је извршио набавку 610 садница, чија је укупна вриједност **9.488,70 КМ**. Саднице храста, бора, јавора, врбе, трешње, јасена, смрче и смреке су оплемениле и озелениле дворишта Центар за социјални рад – Дневни центар за дјецу у ризику (106), пет средњих школа Средња стручна школа Јања (182), Гимназија „Филип

Вишњић“ (170), Пољопривредна и медицинска школа (75), Економска школа (31), Техничка школа “Михајло Пупин” (28) и Основну школу Јања (централна и Чардачине, 18 садница). Наведене активности су у складу са дугогорочном кампањом под слоганом „**green Bijeljina**“, коју је Одсјек за ЛЕР и ЕИ осмислио и креирао у име Града, а која има за циљ побољшање квалитета живота кроз интегрисан приступ који подразумева низ активности у циљу смањења загађења ваздуха, између осталог и успостављање више зелених површина и спортско-рекреативних садржаја, озелењавање града и урбаних подручја како би се створили предуслови за одрживи еколошки развој. Укупно реализована средства у оквиру дугогорочне кампање „**green Bijeljina**“ износе **24.757,20 КМ**.

У оквиру овог секторског циља Територијална ватрогасна јединица Бијељина реализује пројекат *Изградња ватрогасног дома*. Укупна планирана средства буџетом Града за 2022. годину за изградњу ватрогасног дома износе 500.000,00 КМ. За Јавну набавку „Изградња ватрогасног дома II фаза“, уговор је закључен са ДОО „Призма“ Бијељина у износу од **466.827,03 КМ** са ПДВ-ом. Уговор је у потпуности реализован.

СЕЦ 3.4. Побољшати енергетску ефикасност и коришћење обновљивих извора енергије

У оквиру СЕЦ 3.4. који се односи на побољшање енергетске ефикасности и већу искоришћеност обновљивих извора енергије, у току 2022. године реализовани су следећи пројекти:

- 1. Изградња јавне расвјете на подручју градских и сеоских мјесних заједница Града Бијељина**, са планираним финансијским оквиром од 40.000,00 КМ.
Током 2022. године склопљен је оквирни споразум на износ од 36.270,00 КМ, с тим што је вриједност појединачних уговора износила **27.608,14 КМ**, од чега је Град суфинансирао 13.159,80 КМ, а МЗ, донације или група грађана 14.448,34 КМ. Укупна дужина нових линија јавне расвјете урађене преко наведеног оквирног споразума износи 1.970 метара.
- 2. Изградња јавне расвјете на подручју града Бијељина**, са планираним финансијским оквиром од 20.000,00 КМ.
Услед недостатка буџетских средстава у Одјељењу за стамбено-комуналне послове и заштиту животне средине, односно потребе за реалоцирањем средстава на друге буџетске позиције, од предметне јавне набавке се одустало у 2022. години.

Вертикална и хоризонтална усклађеност и ниво интегрисаности

У наредном периоду се наставља и реализација значајних пројеката који се тичу водоснабдијевања, путне инфраструктуре, пројекти енергетске ефикасности и пројекти подстицаја привреде и пољопривреде, који су међусобно повезани и у синергији, који би кроз међусекторске утицаје требало да дају значајан допринос остварењу стратешких циљева, а тиме и визије Града Бијељина.

Битно је нагласити да Град Бијељина, у складу са **Глобалном агендом 2030 и Циљевима одрживог развоја**, промовише и реализује низ активности кроз интегрисан приступ у

партнерству са јавним, цивилним, приватним сектором и академском заједницом, због чега представља позитиван примјер имплементације наведене Агенде како у БиХ, тако и у региону.

Реализовани Пројекти који нису планирани Стратегијом, а допринијели су значајно развоју града

У оквиру сарадње са Међународном организацијом за миграције (ИОМ), извршено је реновирање просторија Дома здравља/амбуланте у Вршанима, уз донацију у износу од 60.000,00 КМ.

У сарадњи са швајцарским CARITAS -ом, у оквиру пројекта енергетске ефикасности, извршена је санација Основне школе „Петар Кочић“ Бродац. Укупна вриједност пројекта је 200.000 КМ (Донација: 100.000 КМ, Град: 100.000 КМ).

Поред наведених, реализовани су и сљедећи пројекти који нису планирани Стратегијом:

1. *Подстицаји привреди у оквиру буџетске ставке "Афирмација предузетништва, студије, сајмови"*

Укупна реализована средства за ову ставку износе **29.756,54 КМ**. Овим средствима је промовисано предузетништво у граду, али су кроз учешће на разним сајмовима и манифестацијама предузетништво и туристичка понуда Бијељине презентована у регији и остатку Европе. Наведеним новчаним средствима подржана је:

- Организација **Сајма меса**
- Учешће на „**USPS SUMMIT 2022**“ у Диетикону
- Учешће на „**11. међународној инвестицијској конференцији - Сарајево бизнис форум 2022.**“
- Учешће на „**11. Сајму привреде - Модрича 2022**“

2. *Подстицај пројектима samozapošljavanja младих*

Овај пројекат је у току 2022. године реализовала Развоја агенција Града Бијељина. Кроз пројекат је запослено укупно 26 младих особа до 35 година, чиме се у значајној мјери утицало на реализацији њихових пословних идеја, али и на јачање привреде на подручју Бијељине. Реализована средства у оквиру овог пројекта износила су укупно **50.000,00 КМ**.

3. *Организовани откуп поврћа и воћа и дувана*

Организовани откуп поврћа и воћа предвиђен је Одлуком о програму коришћења средстава за подстицај пољопривредне производње у износу од 223.099,00 КМ. У 2022. години поднесено је десет захтјева од прерађивача и организатора откупа, гдје је обухваћено 176 пољопривредних произвођача. Подстицај је исплаћен у износу од 190.993,00 КМ.

По основу организованог откупа поврћа и воћа откупљено је 1.791.382 kg купуса, 532.841 kg паприка, 784.194 kg парадајза, 377.634 kg цвекле, 26.500 kg краставаца, 394.126 kg патлицана, 23.679 kg јабука, 104.028 kg шљиве, 74.490 kg вишње и 3.536 kg малине.

У 2022. години по основу организованог откупа дувана поднесена су два захтјева од организатора откупа, чиме су обухваћена 59 пољопривредних произвођача. Подстицај је исплаћен у износу од 32.708,65 КМ. По основу организованог откупа дувана откупљено је 173.841 kg осушеног листа дувана. Укупно је за ове намјене издвојено **223.701,65 КМ** из буџета Града Бијељина.

4. Помоћ удружењима пољопривредника

За помоћ удружењима предвиђено је, Одлуком о програму коришћења средстава за подстицај пољопривредне производње, у износу од 32.300,00 КМ. У 2022. години по основу помоћи удружењима поднесено је 16 захтјева, а подстицај је исплаћен у износу од **32.300,0 КМ**, колико је и планирано.

5. Побољшање квалитета пољопривредног земљишта

За ову мјеру подршке издвојена су средства у износу од 115.741,00 КМ. У 2022. години поднесено је 334 захтјева, а 292 пољопривредника је испунило захтјеве и добили су кречњак за поправку пољопривредног земљишта. За побољшање квалитета пољопривредног земљишта спроведена је јавна набавка укупне вриједности **115.740,50 КМ**. Извезено је 3.705 m³ кречњака, калцификована је површина око 555 ха и обухваћено је 292 пољопривредника.

6. Средства за вандредне и непредвиђене ситуације (елементарне непогоде и друго)

Одлуком о програму коришћења средстава за подстицај пољопривредне производње предвиђено је укупно 157.877,00 КМ. У 2022. години поднесено је 246 захтјева, од тога шест захтјева није било у складу са Правилником. Од 246 захтјева, 134 захтјева се односе на исплату штете настале усљед олујног невремена на пластеницима које се десило 09.04.2022. године и исплаћен је износ од 49.876,80 КМ. За штете које су настале по основу пожара, угинућа стоке и напада паса луталица поднијето је 112 захтјева, шест захтјева није било у складу са Правилником, те је одобрено 106 захтјева и исплаћен је износ од 107.860,00 КМ. Сви захтјеви су исплаћени у цјелости у укупном износу од 157.736,80 КМ.

По овом основу, шест захтјева се односи на пожаре на помоћним објектима за пољопривредну производњу, 14 захтјева на напад паса луталица на домаће животиње, 86 захтјева на угинуће домаћих животиња – говеда, и 134 захтјева за штету насталу од последица олује.

7. Трошкови камата

Трошкови камата предвиђени су Одлуком о програму коришћења средстава за подстицај пољопривреде производње у износу од 40.719,00 КМ. Мјера трошкови камата односи се на трошкове камата на кредите за прољетну сјетву и трошкови камата на кредите за ИРБ средства. За трошкове камата на кредите за прољећну сјетву поднијет је један захтјев и обухваћено је 130 пољопривредних произвођача. Исплаћен је износ од 15.268,70 КМ. За трошкове камата на кредите за ИРБ средства, поднијета су три захтјева и обухваћено је укупно 77 пољопривредних произвођача. Исплаћен је износ од 25.449,14 КМ. Подстицаји је исплаћени према Правилнику о начину и условима подстицаја у пољопривредној производњи за 2022. годину у износу од 40.717,84 КМ.

8. Подршка осигурању пољопривредних усјева

Одлуком о програму кориштења средстава за подстицај пољопривредне производње укупно је поредвиђено 14.607,00 КМ. У 2022. години по овом основу поднесено је 85 захтјева. Подстицај је исплаћен према Правилнику о начину и условима подстицаја у пољопривредној производњи за 2022. годину у износу од 14.606,81 КМ.

9. Пројекти и активности које организује Туристичка организација Града Бијељина

Како би се туристичка понуда у Бијељини дигла на виши ниво и како би се туристичке атракције приближиле свим потенцијалним туристима, Туристичка организација самостално, али и у сарадњи са осталим релевантним институцијама, организује и спроводи низ активности као што су:

- *Прослава Нове 2022. године – Зимски корзо*
- *Полагање испита за туристичког водича*
- *Манифестација Котлић „Код Точка“*
- *Митровдански вашир*

Укупан износ издвојен из градског буџета за реализацију наведених активности је **25.525,19 КМ.**

ИНСТИТУЦИОНАЛНИ КАПАЦИТЕТИ ГРАДСКЕ УПРАВЕ И САРАДЊА СА БИТНИМ АКТЕРИМА

Послове централне координационе јединице за управљање развојним активностима (ЈУРА) у Градској управи Града Бијељина спроводи Одсјек за локални економски развој и европске интеграције. Овај Одсјек је носилац имплементације и управљања развојем града, уз стручну подршку других одјељења унутар Градске управе, а нарочито Одјељења за привреду, Одјељења за пољопривреду, Одјељења за стамбено-комуналне послове и заштиту животине средине, Одјељења за друштвене дјелатности и Одјељења за просторно уређење.

Градска управа Града Бијељина има компетентне и образоване људске ресурсе, који су флексибилни и спремни на промјене, односно побољшања, кроз континуирану едукацију, модернизацију рада и стално усавршавање процеса и процедура. Током претходног периода уз помоћ UNDP/ILDP пројекта, запослени у Градској управи и битни актери из заједнице савладавали су процедуре за планирање, праћење, вредновање и извјештавање (ППВИ) о имплементацији Стратегије локалног развоја.

Град Бијељина сарађује са битним актерима и његује јавно-приватни дијалог. На основу тога значајно је прије свега споменути добијање међународног сертификата као једна од четири прве локалне заједнице у БиХ са повољним пословним окружењем (BFC SEE - Business Friendly Certification South East Europe).

Оно што је битно нагласити јесте да Град Бијељина, у складу са Глобалном агендом 2030 и Циљевима одрживог развоја, промовише и реализује активности у партнерству са јавним, цивилним и приватним сектором и академском заједницом, кроз интегрисан приступ у достизању одрживог развоја и на тај начин представља позитиван примјер имплементације наведене Агенде како у БиХ, тако и у региону. Агенда 2030 базирана је на три стуба одрживог развоја - економски, друштвени и еколошки који су обухваћени кроз 17 Циљева одрживог развоја и 169 потциљева, који се мјере помоћу 231 индикатора.

КЉУЧНИ МАКРОЕКОНОМСКИ ПОКАЗАТЕЉИ

Град Бијељина је други град по развијености у Републици Српској, са територијом од 734 км². Град је привлачан по самој локацији коју заузима на тремеђи БиХ, Хрватске и Србије. Град Бијељина се налази на територији Републике Српске и представља

регионални центар сјевероисточне Републике Српске. Најважнији природни ресурси овог подручја су плодно земљиште, геотермална вода (на дубини 1.350 метара са температуром 75°C), 1.700 сунчаних сати годишње. Према резултатима пописа из 2013. године, на подручју града Бијељина је регистровано 107.715 становника (8% од укупног броја становника Републике Српске). Међутим, имајући у виду да званични подаци пописа не укључују студенте који студирају у Бијељини и грађане који тренутно раде у иностранству, а који имају регистровано пребивалиште у граду Бијељина, може се констатовати да се ради и о нешто већем броју становника (око 120.000).

РБ	ОСНОВНИ ИНДИКАТОРИ РАЗВОЈА	Индикатор	Полазно стање								
			2020.			2021.			2022. ¹		
			Укупно	М	Ж	Укупно	М	Ж	Укупно	М	Ж
1.	Становништво	Број	107.715			107.715			107.715		
2а.	Запослених становника	Број	23.321	12.707	10.614	23.870	12.892	10.978	24.674	13.019	11.655
		%	21,65 %			22,16 %			22,90%		
2б.	Незапослених становника	Број	9.247	4.057	5.190	6.818	4.427	2.391	7.982	3.233	4.796
		%	8,58%			6,32%			7,41%		
3.	Бруто домаћи производ	Износ	11.131 милиона			11.131 милиона			/		
		По глави	9.797			9.797			/		
4а.	Остварене инвестиције у стална средства на подручју града Бијељина (КМ)	Износ	135.796,00						/		
4б.	Директна страна улагања у град Бијељина	Износ	284.583,55						/		
5а.	Укупни приходи привреде у КМ	Износ	2.243.403.378			2.548.148.524			/		
5б.	Укупни расходи привреде у КМ	Износ	2.097.721.462			2.357.161.179			/		
5в.	Нето добитак у КМ	Износ	166.725.908			215.661.020			/		
5г.	Нето губитак у КМ	Износ	34.970.885			37.506.729			/		
6.	Број привредних друштава - по предатом завршном рачуну (АПИФ)	Омјер	1.069			1094			/		
7.	Број активних самосталних предузетника	Омјер	1.866			2.069			2.183		
8.	Вриједност увоза у КМ	Износ	597,9 милиона			680,9 милиона			808,9 милиона		

¹ У тренутку израде Годишњег извјештаја о имплементацији Стратегије развоја Града Бијељина за 2022. годину, поједини статистички подаци за наведену годину биће доступни у јуну текуће године.

9.	Вриједност извоза у КМ	Износ	162,6 милиона
10.	Просјечна нето плата у КМ	Износ	885,00
11.	Број ученика основних и средњих школа	Број	Основна школа 8.258 Средња школа 3.658
12.	Корисници социјалне заштите	Број	4.448
13.	Број љекара на 1.000 становника	Омјер	0,25
14.	Износ реализованих средстава за приоритете из развојне стратегије (из буџета Града)	Износ	7.221.832,2 9
ДОПУНСКИ ИНДИКАТОРИ РАЗВОЈА			
1	Удио реализованих капиталних инвестиција у буџету ЈЛС	Омјер	/
2	Укупан број регистрованих пољопривредних газдинстава	Број	6.118
3	Број корисника социјалне помоћи	Број	429
4	Здравствено осигурана лица у односу на укупно становништво	Омјер	83.921
5	Број активних чланова у институцијама културе (Центар за културу, Музеј, библиотека)	Број	9.038
6	Број активних чланова у спортским институцијама	Број	Око 10.000

222,8 милиона
945,00
Основна школа 8.176
Средња школа 3.503
3.677
0,25
6.848.201,09

291,1 милиона
1063,00
Основна школа 8.228
Средња школа 3.355
4.232

/
6.505
355
86.050
9.664
5216 активних 3620 рекреативних

/
5.869
372
86.528
9.328
5306 активних 3580 рекреативних

7	Доласци туриста	Број	21.371	33.087	43.021
8	Ноћења туриста	Број	44.518	55.757	84.096
9	Покривеност домаћинстава са приступом контролисаној води за пиће	Број	34.350	35.077	35.876
10	Покривеност домаћинстава одвозом чврстог отпада	Број	32.180	32.590	33.239
11	Број насељених мјеста без асфалтиране путне комуникације	Број	0	0	0
12	Број домаћинстава без приступа електричној енергији	Број	0	0	0
13	Просјечна измјерена вриједност CO ₂	mg/m ³	578,82	558,15	552,52

Према подацима Републичког завода за статистику, број незапослених особа у претходној години износио је 7.982, што је знатно више у односу на 2021. годину када је број незапослених лица износио 6.818. Иако су у претходној години издвојена значајна средства за подстицаје постојећим и новооснованим привредним субјектима, последице пандемије коју је изазвао корона вирус и 2022. године биле су видљиве у привредном сектору, јер су привредници, због мањег обима посла и ограниченог извоза, били приморани на смањење броја радника.

На основу података везаних за број самосталних предузетника на подручју града Бијељина, њихов број у 2022. години износи 2.183, што је знатно повећање у односу на 2021. годину кад је било 2.069 предузетника. Може се рећи да се једним дијелом, допринијело и издвајањем средстава за покретање стартапа и очување постојећих радних мјеста, о чему је детаљно извијештено у претходном дијелу.

Кад се ради о осталим индикаторима привредног развоја, исти указују на повећање вриједности извоза на подручју Бијељине. Претходне године вриједност извоза је износила 291,1 милиона КМ, док је тај број 2021. године износио 222,8 милиона КМ. Током 2022. године повећан је, такође, и увоз који је износио 808,9 милиона КМ што је за 128 милиона КМ више у односу на 2021. годину.

Сви наведени позитивни трендови у области привредног сектора су проузроковали већи износ просјечне нето плате која је у току 2022. године износила је 1063 КМ, док је тај износ 2021. године био 945 КМ.

Такође, током 2022. године (4.232) на подручју Бијељине је значајно повећан број корисника социјалне заштите у односу на 2021. годину (3.677).

Претходне године су издвојена значајна подстицајна средства за пољопривредне произвођаче која су износила 2.036.336,32 КМ. Ова улагања представљају јасан показатељ да се на подручју Бијељине континуирано улаже у унапређење пољопривредне производње и унапређењу услова за рад пољопривредних произвођача.

Индикатори друштвеног развоја указују на веће учешће активних чланова у спортским институцијама и постојање релативно добрих комуналних услуга које подразумијевају велику покривеност домаћинстава доступном водом за пиће, одвозом чврстог отпада, као и приступу електричној енергији.

Бијељину је прошле године посјетио знатно већи број туриста него што је то био случај 2021. године. Наиме, број туриста у 2022. години (43.021) је чак за 23,09% већи у односу на 2021. годину (33.087). Слична ситуација је и са оствареним ноћењима туриста којих је претходне године било 84.096, а 2021. године је било 55.757 ноћења.

ЗАКЉУЧЦИ, ПОУКЕ И ПРЕПОРУКЕ

Након анализе прикупљених информација и података везаних за динамику и финансијску имплементацију пројеката и мјера дефинисаних Планом имплементације за 2022. годину констатовано је да је наведеним планом предвиђена имплементација 55 пројеката укупне вриједности **26.989.006,00** КМ. Укупна вриједност имплементираних пројеката (укупно 44) је **11.215.266,43** КМ што је **41,55%** у односу на пројектовани финансијски оквир. Од тог износа, 55,71% (6.247.806,81 КМ) је реализовано кроз буџет Града, а 44,29% (4.973.459,26 КМ) из екстерних извора.

Битно је узети у обзир да Градска управа у процесу планирања користи методологију за планирање интегрисаног локалног развоја (МиПРО), која је препоручена општинама и градовима од стране Владе Републике Српске и Савеза општина и градова РС.

На састанку Координационог тијела за праћење имплементације Стратегије развоја, одржаног 11.04.2023. године донесено је неколико закључака којих би се убудуће, при планирању и извјештавању о реализацији стратешких пројеката, требало придржавати:

- Потребно је интензивирати активности и пружање подршке кроз буџет Града (само)запошљавању на нивоу Града, са посебним фокусом на социјално осјетљиве категорије (уз обезбјеђивање професионалне рехабилитације);
- Спровести завршне активности везане за израду нове Стратегије развоја Града Бијељина;
- Приликом доношења секторских стратегија и планских докумената, више пажње обратити на синхронизацију са кровним стратешким документом на нивоу Града, РС оквиром за реализацију циљева одрживог развоја, као и са релевантним стратегијама на ентитетском и државном нивоу;
- Потребно је више пажње посветити реалном планирању и сагледавању евентуалних ризика, како би реализација Стратегије локалног развоја била на вишем нивоу;
- Континуирано пружати подршку унапређењу партнерства између јавног, цивилног и приватног сектора у циљу достизања одрживог развоја града;
- Обезбиједити већу ажурност у достављању релевантних података везано за стратешке пројекте од стране интерних и екстерних носилаца активности.

ОБРАЂИВАЧ

Одсјек за локални економски развој
и европске интеграције

ШЕФ ОДСЈЕКА ЗА ЛЕР И ЕИ

Анкица Годоровић
Анкица Годоровић

Градonaчелник града Бијељина утврдио је **ИЗВЈЕШТАЈ О ОСТВАРЕЊУ ГОДИШЊЕГ ПЛАНА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ СТРАТЕГИЈЕ ЛОКАЛНОГ РАЗВОЈА ГРАДА БИЈЕЉИНА ЗА 2022. ГОДИНУ** те га прослеђује Скупштини Града Бијељина на претрес и усвајање.

ГРАДОНАЧЕЛНИК

Љубиша Петровић
Љубиша Петровић